

صاحبزادی: احمد تاج الدین
و یعقوب کمال

آبونه بدلی

ممالک عثمانیه ایچون
سنه لکی ۵۰ غموش
آتی آیلنی ۲۵ غموش

روسیه ایچون سنه لکی
۸ آتی آیلنی ۴ روبله
سائر ممالک اجنبیه
سنه لکی ۱۲ آتی آیلنی
۶ فرانقدر .

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

تعلیم مسلمانان

۱ ۳ ۲ ۸

و جعلناکم شعوبا و قبائل لتعارفوا

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلام مدبره باصت هفته اول مجلد در

تاریخ تأسیس ۳۲۸ مولد النبی

مدیر مسئول
عمان جودی

محل اداره :

استانبول : بایزید
چادر جیلده

اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیه
عائد مقالات و آثار
مع الممنونیه درج
اولنه جقدر .

نسخه سی ۴۰ باره

عالم اسلام

بخارا دن مکتوب

بخارادہ ایشار تکرار قاریشور . مکتب صوتیہ بو
کوندن اعتباراً بخارا حکومتی طرفندن قیادی .

شوصولک کونارده بخارادہ نام بر سکونت کسب ایتشدی .
اعلم غیاث ایله مفتی عبدالرزاق ، قدیمجیلاره پیشرو اولقدن
أل چکدکنصکره ، جدید ، قدیم نزاعاری اسکی شدتی یواس
یواس غائب ایتمکده ، وهرکس استراحت ایچنده ایشی
کوجیلہ چالیشمقده ایدی . بر سکوتلر بو استراحتاری ، بالکیز
مدرس قر و عبدالرسول زا کونلرک اوتوده بریده هاوولا .
معلری اخلال ایدیوردیکه بونک اهمیت فوق العاده می ده
بالطبع بر کوپک هاوولامسندن فضله برشی دکلدی . نه ایسه
بوکا روس قونص-ولی بر اعمیت ویردی . اولده کی تنبہاتی
کبی شمدی ده هرایکسنی چاغمررق : « اگر بخاراک سیاستنه
قاریشه جق اولورسکز هرایکیکیزی بکرمی درت ساعت
ظرفنده بخارادن چیقاره جقم . » دیمک لطفندہ بولندی و بونکله
عالمه قارشو کندیکن سکونت طرفاداری اولدیغنی کوستردی .
اولده ده بویله بر تنبہانده بولندی ایدی . اوکا نظر آ شمدی
بوایی حریرک بخارادن چیقارلمیسی لازم کوردی . نه
ایسه بوقدریمی ده برایشدر .

ایشته بخارا سویله نام بر سکونت ایچنده اینکن قاضی
کلان بقاخاله قوشاییکی پایان نظام الدین ، اصول صونیه
مکتبی معلمی مفتی رحمان الدین زاده مکمل الدین افندی به
آم کوندلرک مکتبی شو کوندن اعتباراً قیامته می . اگر
بردها مکتبه کیدلرک تعایم ایله مشغول اولورسه اعدام اید-
یله جکفی سویله مششار . مکمل الدین افندی : اگر اولاد
وطنی تعلیم ایتدیکم ایچون اولدیه جکسم زعی سعادت !
فقط بویله تهدیدلری مقصد مقدمدن یقویماز . ایشته
مکتبه کیدیورم دیهرک مکتبه کیتمک استمهش .

بووقت ، رسمی تبلیغاتی ایفاء ایچون کوندریان رسمی
آدملردن بری معلم محترمک آلدن طوتورق : « ورخندوم
بن وقتیلہ پدرکزک دورۀ تعلیمیه سنده بولندی ایدم .
دیمک سز بکا مولاد زاده سکیز . بناء علییه بن سزه خیر

خواهلفندن باشقه بر نیتیم یوقدر . « دوست آغلتمرق
سویار . « دینکاری کبی بنده سزه براز سردجه
سویله دم . فی الحقیقه پدرکزک عالم آتم ایدی .
سزک بویله بر « مکتب دار » (معلم) اوله کز پدرکزک
نامنی لکهدار ایتمکدر . چونکه دنیا ده مکتب دارلقدن
(معلملکدن) کوچوک برایش یوقدر . حاللق باب معلمک
پایه به نزل ایتمه . بووقت لاقفل برایش کورمش اولورسک
دیر . مکمل الدین افندی ده سویله دکاری لافارینی سمع و اعتباره
آلماز . برشی اولامش کی مکتبه کیدر . وظیفه سیله مشغول
اولور .

صوکره بومأمور افندیار قالقوب مکتب چوچقارینک
پدرلرینه کیتمشار . چوچقارکزی مکتبه کوندرسایکیز . اگر
کوندره جک اولورساکیز جزا کورورسکز دیبه تبلیغانده
بولتمشار .

بوسنه ، بخارادہ کیمه مکمل الدین افندیار طرفندن ،
کوچوکلکندنه اون سنه مکتبه دوام ایدوده قنلرینه بکرمی
طقوز حرق برتورلی صغدره مامش زواللیار ایچون کیجه
درساری آچیلدی ایدی . اپنی وقتدنبری ، درسا منتظم
بر صورتده دوام ایدوب مداوم یلارده آز بر زمان ظرفنده
آلده ایتدکاری معلومانن پک ممنون اوله رق شوق و ذوقله
چالیش-یورلردی . بخارا حکومتک یوقارویده کی رسمی
آدملری مکتب چوچقارینک پدرلرینه تنبہات لازمه ده
بولدقدن صکره بوزواللیارک یانه کیتمشار « مکتبه بردها
کیتیمه جکسکز . اگر کیده جک اولورسکز آرقه کزه قرق
بر قریاج اوردرق [۱] زندانه آنه جمز دیمشار .

بر منبع موثوقدن آ کلا دیغمه نظر آ بو حال ، قاضی
کلان بقاخان ، ارغلی ، قوشیکی پایان میر نظام الدین و مفتی
داملا دوستلرک شخصلرینه عالم بعض راستقال قورقورلرینه
مبنی یاپایورمش . دیورلر مشکه ! « اگر بو مکتب صوتیه
دوام ایده جک اولورسه بزم بخارادہ اصلا نفوذیمز قالیه جقدر . »
آ کلا شل دیغمه نظر آ بونلرک اصل مقصدلری شمدیکی مکتب
صوتیه می قیاندردقدنصکرک بخارایه بردها مکتب آچدیرمامقدر .
قوشیکی پایان نظام الدین بن باشقهلری معارفه آچیقدن
آچیغه قارشو یورومیه بر آز اوتایورلر . بر نفق پرده می
[۱] قریاج اصولی بخارادہ حالا جاریدر . بحرینه یاپارلر .

شمدی شو کونار. حادثه نك متهبی اولقی اوزره تکرار
غریب بر حادثه ظهور اییدی :

روس قونصولی تلفون واسطه سیله قوشبیکیدن الی قدر
کافکاس [*] استیور. قوشبیکی ده لاقل نیچون اولدیغنی
آکلامیه برلرؤم حس اتمه دن استه دیکی عسکری کوندریور.
مکر بونار. پترسبورغ دن شوکون کله چک بر مأمورک استقباله
و بز بخارالیارک قیالی ذهناری ادراک اتمیه چکی بعض بر
خدمتدرده استخدام ایچون ایمش .

پترسبورغ دن کان مأمور خصوصی ترندن اینر ایخاز
قونصلخانه یه کیدرک پک آز بر مدت قونصوله ملاقات ایتمش .
صکره سر قومیسری یانه آلوب بر قاچ روس عسکری
وبخارادن جلب ایتمدن کافکاسارله برابر ، بخارایه کیررک
طوغری مفتی عبدالرزاقک خا مسنه کلدی . بووقت مفتی
عبدالرازق جنابلری درس خانه ده ایدی . در حال آدم
کوندرک مفتی یی جلب ایتمدیار . مفتی ایکی یوز قدر
استودینتاری (طلبه لری) ایله کلدی .

مأمور ، مفتی یه ، خانه سنده تحریات اجرا ایده چکنی
سوله دی . سب اوله رفته : « سزی خانه کزده سلاح
صافیورلر یقینده بر اختلال چیقاره جقار دیه ایشتنده دیدی .
مفتی حضرتاری یارم رکوعله : « بسیار خوب »
دییه نه اولدیغنی ده ایی آکلامه دن موافقت اییدی . آرتق
بووقت کرک منتهیده و کرک ایکی یوزی فضله طلبه ده هیچ
رنک ، صورتده قالماشدی .

مأمور طلبه لره کافکاساری خارجه بر اقوب روس
عسکرلریله خانه نك ایچروسنه کردی . حرم خانلرینه
و حرملرک خصوصی صاندوقارینه وارنجیه قدر و حتی کور
خانلرینه قدر موهوم سلاحاری آرا دیار . عقبنده برشی
بولامدن ، بالکیز بوش چیقماقی ایچون آواچون قولالانیان
ایکی اسکی تفشکی آلوب کشور یار . بعده « جورده بیک »
نامنده بر بانکرک خامنه نی تحری ایدرک اورادن ده آوجیلقده
قولالانیان ۶ دانه تفشکاری بولوب کشور دکنده سکره
« تورمل » نامنده دیگر بر ذانک خانه سندن ده بر دانه طبانجه
آل دیار . صکره افغانستان مأموری محمد غوث خان
[*] بخاراک سواری عسکری .

آلنده کیرلرک قیامقی ایچون بر سب کوسترمک استیورلر .
اما او حریف ، آرتق قودور مشدر . معارفه قارشو بورومک
بهیمیتدن باشقه برشی اولمادیغنی فر قنده بیله دکل . علم
و معرفت نامه نموارسه محو ایده چکم فکر بنده در . دیورمش که
« دنیا آلت اوست اولسون ، بخارا محو اوله رقی دیوارلری
خاک ایله یکسان اولسون . بوحانن قورناره جق یکانه مکتب
اولدیغنه قناعت حاصل اتمه بیله کشادینه مساعد اتمیه چکم . »
اما قاضی کلان بقاخان ، قوشبیکی نظام الدینک کوردیکی
سیسخانه تربیه سندن آرز چوقی بالا بر تربیه کوردیکندن
مکتبی قیادریه برعله نك لزومنی ادراک ایدیور . نیچون
بویله یادیکنز دییه قارشو دیور که : « نه بایلم ، هرکون
مکتبی قیایکنز . بوقسه بیوک بر اختلال اوله جقدر کی
تهدید آیمز امضاسز مکتوبلر آلیورز . اونکچون قیایه
لزوم کوردک . »

بو حاله جدآ جانی یاتمش بر قاچ طلبه نك پدیرلری روس
قونصوله مراجعت ایتمش . روس قونصولی ده : مکتبه
تدریس اولان کتابلرک فهرستنی تاشکند والیسنه و یاخود
پترسبورغ معارف نظارته کوندرکز . جوازی تصدیق
اولنورسه بخارا شهر نك خارجنده و یاخود داخانده بر
مکتب بنا ایدرسکز و بوضورتله هرکک تعرضندن مصون
بر حاله اوقوتورسکز « دیش کیدن آدمارده بونی موافق
بوله رقی خاملرینه دونمشار . شمدیکی مکتب صونه ده تا
او مکتب آجیانه قدر مسدود قالدی .

بوندن بر آی قدر مقدم طرف حضرت امیردن جمله
علما و مدرسینه بر تبلیغ واقع اولمشدی . بونده دنیلمشدیکه
« طلبه ، شهر خارجه چیقوب سلاح استعمال ایتمونار . »
بونی متعاقب یکی بخاراده کی روس سر قومیسری ،
بخارایه کله رک جمله خانه و مدرسارده تحریات اجرا ایده رک
اسلحه ادوات نامه نه بولدیسه هپشی آلمش کونورمشدی .
تجارندن بری اوچ قوچی اسلحه سپارش ایتمش ایمش .
سر قومیسر مالک بخارایه ورودیندن خبر آلاز تکرار
بخارایه کله رک جمله اسلحه یی مصادره ایتمش و مال صاحبه
جزای نقدی ترتیب ایتمشدی .

ایستہ ہو بر قانون طبیعتدرکہ انسانار دورہ تمدنہ
کیریلدنبری حکمی جاریدر . ہو جہلہدن اولہرق ایکی
عصردنبری بزم بخارادہدہ حکمی اجرا ایدور .

کچنلرک ، سیٹاندن بحث ایدہ جک دگم . چونکہ
اونلرک شان وسطوتنی تعداد ایتک بوش برلاف اولدینی کی
مساویلرنی صابق دہ فائدہ سزدر . اوزوالی اسلاف ایلہرک
سیلمیہرک دوشدکاری خدسرخطالریلہ بزمبولہ برانقراض برافدیلر .
معمورماوراء نہری ، اوزریٹہ روسلر قونہ بیلہ جک برلاشیہ
چویردیلر . بونکہ بزلری آلتندن چیقلمہ سی پک زور ،
عادتا محال اولان تہلکمیہ آندیلر کتدیلر . آرتق . . .
جناب حق شمدیلک قصورلرنی عفو ایتسون دہ بزوارنجیہ
قدر یرلریندہ راحت او یوسونلر ، دیہ دعاء ایتکدن بشقہ
نہ دیہلم . نہ حسابز وارسہ اورایہ واردقدن صکرہ روز
محشرده کورورز .

شمدی اعمالی ہیچ بروجلہ جائز اولمن برشی وارددرکہ
اودہ بو کونکی زمامداران امورک اجرا آتیدر . ایستہ بز
هر شیدن زیادہ بوکادقت ایتلیز وهرکدن اول بوکونکی
زمامداران امورک یقاسنی برافاملیز . اولہ بر زمامداران
امورکہ اجراءات جاہلانہ و عامیانلری اسلافلرینک اجراء
آتہ حد و صلاوتلر اوقوتدیرہ جق بر حالہ کیدیور .
بخارا مخبر مخصوصمزدن آلدیغمز مقالہ بی بوکونکی
نسخہ مزیدہ بالتزجہ درج ایتدک . یوقاریدہ بالطبع اوقودیکز .
بردهاوقویکزدہ دیار اسلامدہ عدالت و حکومت نامندن ،
دین نامندن نلر پایدیغنی تماشا ایدکز .

وطنک ، ملتک روان اولدینی رام تہلککک عاقبتی
نہ اولہجمنی آ کلاہرق قلبلری تتریدن اوج بش محبان
وطن . مینی مینی ملت یاورولرینسہ ، تحصیل زمانلرینی
امی خواجملرک تربیہ جاہلانہلریلہ افندہ ایتدیرن بر قاج
زوالیلرہ دین ، یازی ، قرأت اوکرتمک نیتنہ دوشیورلر .
بیک بر توری مشکلات مادیہ معروض قالہرق بویوک بر
فداکارلقہ بر مکتب ابتدائی آچیورلر . وکیجہ درسارینہ
دوام اولیور .

فقط بو تشبہات ، رئیس العلما وقاضی القضاۃ اولان بقا
خان اقدی حضرترلریلہ ، بخارا مالیہ نظارتی اشغال ایدن نظام

حضرترلرینک دائرہ سنہ کیدرک آرشدیرسہلردہ سلاح نامنہ
برشی بولہ ماہشار . یالکتر یازیخانہ سندنہ کی اوراتی قارشدرمشار .
علی رواقہ کوتورمشار وعلی رواقہ وریلہرک اورادہ
براقشار .

خلاصہ : اوکون تابتویہ قدر نخریادہ بولنوب یکی
بخارایہ دوندیار . اوندنصکرہ برشی اولدینی یوقدر . مأمور
حالاً یکی بخارادہدر . بقلم آخرکارنہ اولور . انشاء اللہ
بازارم .

مخبرکنز .

بخارادہ اجراءات

مملکت ، وطن برطاقم نا اہلرک ، آرقہ سندنہ طولاشان
بر سورواسافل ناسک تبصص و تماقتری ایچندہ بویویان
جاہل اصیلر ادکاک ادارہ کیغیہ سنہ برافلورسہ قسمتہ اصابت
ایدنہ آنجق برشی اولورک اودہ اجنبی بویوندروغیدر .
بویوندروق اوتہ کی جہلہنک بویونلرینہ صوقولور . وطن
اجنبیلرک بارماغندہ استمدکاری قدر دویرلور ، چویرلور .
ایستہ بشر ، دورہ تمدنہ کیرملی یوزلر جہ بیکلر جہ عصر
یکردی . بو مدت مدیدہ ظرفندہ احتشام و بدبہ ایہ
نیچہ نیچہ دولتلر حکم سوردیلر . بالاخرہ منقرض اولدیلر .
اگر بونلرک اباب انقراضنی تدقیق ایدہ جک اولورسہق ،
کورورزکہ ہر دولتک باشلیجہ انقراضنہ سبب ، باشنہ
برطاقم جاہل و سفیہ اصلزدکاک تسلطی اولمشدر . بونلر
اولا وطنہ بر بلا ، آفاقلی قضا کسایورلر . بوتون سفاہتاری
اسرافاتلریلہ ، جاہلانہ و عامیانہ اجر آتاریلہ اورطہلری
آت اوست ایدورلر ، وطنک معمور دیوارلرینی ، فعال
تجارت وصناعتخانہلرینی سفاہتاریلہ خاک ہلاکہ سریورلر . صکرہ
بونلرک انقضای اوزریٹہ اطرافدن برطاقم قوزغونلر قویور .
اورطہلقدہ دوران وطن لاشہ سندن قوپارہ بیلدیکنہ آلوب ،
کوتوربورلر . یوقسہ ہر طرفی معمور ، تجارت ، صنعتی ،
اجراءات عدالتی بریندہ اولان بر مملکتدہ بو قوزغونلر
دیکش طوتدرہ مازلر چابوق قاجارلر . معاموم افوزغونلر ،
لاشہ بولندینی برہ طوبالانور ، ذی روحدن اورکەرلر .